

ORSZÁGOS
VENDÉGLŐS SZAKKÖZLÖNY**FOGADÓ**ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLÖNY

VOLT SZEGEDI „UJKOR”

a

Magyar vendéglős és kávésipar — HAZAI és IDEGENFORGALOM és BORGAZDASÁGI ÉRDEKEK
HETI SZAKKÖZLÖNYE.Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetés: Egy évre 12 kor. Félévre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.Szerkesztő és laptulajdonos
Flór Győző.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, Kerepesi-ut 13.Zsombor László.
Csukovits József.Meixner Mihály.
Buchler Lukács.Némét Ferenc
Permitz Lajos.

ORSZÁGOS
VENDÉGLŐS SZAKKÖZLÖNY**FOGADÓ**ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLÖNY

VOLT SZEGEDI „UJKOR“

Magyar vendéglős és kávésipar — HAZAI és IDEGENFORGALOM és BORGAZDASÁGI ÉRDEKEK
HETI SZAKKÖZLÖNYE.Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetés: Egy évre 12 kor. Félévre 6 kor.
Nyegvedvőre 3 kor.Szerkesztő és laptulajdonos
Flór Győző.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, Kerepesi-ut 13.**Hazai és idegen-forgalom és a mi iparunk.**

II.

Ira: Oldiasz.

Nálunk majdnem minden megfordítva történik vagy pedig — sehogyan sem. Megfordítottak különösen azok a tett intézkedések, amelyek állam- és nemzetgazdaságra hatnak ki, de melyek fontos érdekeltségben s elsősorban egyes ipari vagy gazdasági dolgokra vonatkoznak. Ezek a ferde irányzatú vagy sehogyan sem elintézték dolgok vetik árnyékukat a mi hazai és idegen forgalmunk nagyjelentőségű kérdéseire.

Hogy az idegen (és hazai) forgalom érdekelttség tekintetében a mi iparunkra nagyon fontos, az általunk köztudott dolog, s hogy ugyan-e kérdéshez — kulturális és nemzetgazdasági szempontból az államnak is fontos érdekelttsége fűződik — szintén elvitathatlan, amit egyébként bebizonyítva is látnak egyes oly tények által, amelyeket a kérdés fölkarolására az állam, vagy egyesek előbbi segítségével foganatosítottak. Ezek között áll első sorban az idegenforgalmi vállalat.

Boldog Isten! — kiálthatunk föl erre az állami micsodára — hát még ilyesmik csodára is szükségünk van. Akiknek annyi igazi természeti ékeséggel, bájjal teleszort szép földjük van, mint nekünk, magyaroknak. Avagy tán éppen ugyancsak arra alapították ezt az intézetet, hogy legyen valaki, aki e drága kinceseket érő szépséges tájak megbámulására serogestül jövő idegeneket ide-oda, egyik szép csodától a másik szép csodáig elkalauzolja elvezesse? De hiszen erre elég volna egy-két, vagy egynehány jókora hozott Cicerone is. Ugy, a hogy az idegen forgalom érdeke, illetve az ide ránduló idegenek ebbeli érdeke megkívánja.

Tehát, amit első szavaimban a megfordított vagy sehogyanse intézkedésekről mondtam, itt ennél a kérdésnél tűnik ki legjobban. Mert — mi ez az idegenforgalmi vállalat és miben rejlik az idegenforgalom kérdésének legkomolyabb valósága? ... Már t. i. az a

komoly valóság, ami ebből a kérdésből kérdést állít föl és aminek érdekében nemcsak egyesek, de az állam is a legkomolyabban működésbe lép és megteremtésre segíti az idegenforgalmi intézetet.

BORGAZDASÁGUNK.

Furcsa háború. Mult lapunk ily című közleményre egy fiatal vendéglős szakírtunk, aki egy jó bortermelő vidéki városban közel öt éve vendéglősködik (az előtt tulajdonán volt előnyösen ösmert főpincér) — a következő sorokat küldte be lapunknak:

Freyslinger József Nagy-kanizsa.

A „Fogadó“ multikori száma igen fején találta a szegedi. A mit ugyanis „Furcsa háború“-jában leír és elmond — az a leghívebb kifejezője a hazai termelőik jelen borharcainak, ami már — szintén neveltségesség számba megy. Olvasom — de bárki, is olvashatja napnap után a lapokban: — *Kocskemét, Arad, Kisgyőröny, Acasalya, Gyöngyös, Moór* stb. stb. borvidéki városok szőlősgazdái gyűléseit, amelyek mind az olasz bornak üzenik a háborút — a miniszterekhez indított deputátusaik vagy kérvényeik utján. Ahelyett, —

mint a hogy a *Furcsa háború* is kifejezi — hogy ezek a buzgó termelők a belföldi főpinc — a hazai összes vendéglősök és kocsmárosok akarnak megszerezni, megnyerni, bármilyen módon, bármilyen áron, termelt és raktáron lévő borkészleteiknek. Én ugyan még csak öt éve hogy a vendéglősséget gyakorlom, de azért — a legfőbb árucikkemre való gondoskodó tekintettel — némi tapasztalattal rendelkezem a hazai bortértékesítés előmeneteli ügyét illetően. Vagy nem-e elég tapasztalat-e az: én, az én nem épen nagy üzletnek nevezhető vendéglőmben egyre-másra naponta elmelek 135 liter bort. A város lakosságának majd 5-6 része bortermelő, de borkereskedő is van egy pár. Mindazonáltal az idő óta, hogy itt vendéglősködöm, még egy termelő sem érdeklődött nálam a borai vétele vagy eladására tárgyában. Am nap se mulik, hogy ugyan ez ügyben kereskedő ne lenne kérdést. Hát bizony ekkor — egészen helyes huorakat penget — a furcsa háború.

Borvásár. Szegeden a Magy. Szőlősgazdák Országos Egyesülete által f. é. szeptemberben rendezendő „Országos borvásár“ ügyében a szegedi helyi rendező bizottság a m héten ülést tartott, amelyen *Juranovits Ferenc* a szegedi Vendéglős ipartársulat elnöke, *Szarvady Lajos* a keresk és iparkamara elnöke, *Szobonya Bertalan* nagy szőlőbirtokos, *Szűcs Mihály* a Gazdasági Egyesület titkára és dr. *Druker Jenő* a „M. Sz. O. E.“-nek igazgatója vettek részt.

Miután *Druker Jenő* dr. bemutatta közp. r. bizottság által elfogadott vásári tervezetet, — egyes észrevételek megtétele után fölolvasta a vásárra valamint a borok poharankénti kimérésére vonatkozó tervezetet, melyet a bizottság többek hozzájárulása után *ponthonkint szőlő-szóra elfogadott*, — a vásár helyéül a bizottság a régi gimnáziumi épület helyiségeiben allapodott meg.

Országos borszevéltek alakítása érdekében *Tallán Béla* földműv. miniszter több bortermelőt és borkereskedőt értekezletre hívott egybe e hó 27-én, amidőn is az értekezlet az Orsz. Szövetkezet alakítását kimondotta s az elfoga-

dott alapszabálytervezet letárgyalására Wekerle Sándor elnöklésével szűkebb körű bizottságot választott.

Egyetek, szövetezek

Az országos p.-egyesületből.

(A szegedi közgyűléshez.)

A „M. Orsz. P.-egyesület” szegedi közgyűlésének eseményeit múlt lapunkban, idő és térbeli viszonyainknak fogva csak nagyjából említhettük meg, miért is eue tudósításunk, valamint az előző számunk ezen rovatában *Op. ügyek* címen hozott közleményünket ezután a következőkben egészítjük ki:

A szegedi közgyűlés előkészületét az az Orsz. egyesület vezetése, mint minden eddigi dolgait, oly lanyhán és felületesen végezte, hogy a szegedi választmány még a közgyűlés előtti, vagyis az érkezési napon sem tudta, hogy tulajdonképpen hánnyadan is áll. Végre nehezen, 16-án d. e. 11 és 12 óra között megkapta az irodájában éppen tanácskozását folytató választmány (*Juránovits* Ferenc elnök, *Sóos Jenő* titkár, *Lichter* Gyula, *Vass J.* és *Borghár* ü. v. a. várvárárt íratot, a mely a fővárosból érkezők névsorát — tartalmazta... A szegedi választmány — őszintén mondvá — ebből az előkészületlen előkészületből nem valami sokat jósolt a közgyűlés járadményét illetőleg.

A közgyűlésre a vezetőség részéről — *Szits* Lajos, *Koltay* József, *Dr. Gyemes* Manó egyleti ügyész, *Veitinger* J. pénztárnok és *Olmosi* Józsefnek kívül *Keszey* Flóris, *Fodor* Károly, *Letz* János stb. tagok is leantek s ez utóbbiak az Egyesület ellenzékéhez — bár nem a szociálistikus elveket való reformpárt-hoz — tartoztak. Ezelegyébent, t. i. a reformpárttal, vajmi kevesen vannak tisztában azon hazafias érzésű magyar pincérek közül, akik az Országos P.-egyesületnek feltétlen hívei, de akik az egyesület vezetőségének működésével sehogyan sincsenek megelégedve. Mintán pedig a reformpárt, melynek vezéremberait a bélyegminiszter által megszántott szociális irányú szakegylet volt vezéreinek lépezik, ugyancsak erős ellenesei a vezetőségnek; előbbiek eme egyező nézetek alapján csatlakoztak a reformpártnak, s ugyanezen okból jogosították föl őket szavazatuknak a közgyűlésen való gyakorlására.

Az Orsz. Egyesület tagjai nagy részének az a tájékozatlansága jellemzi legjobban a vezetőségét. Ugyanis, ha a vezetőségben az intézet komolysága és célja iránti jóakarát megvan, vagy a vezetőség az egyesületi tagok bizalmát csak némileg is bírja, nem lett volna szabad előfordulni annak, hogy a tagok nagy része egy oly irányzathoz csatlakozzék, amelynek felülkerekedése nemcsak az Orsz. Egyesület pusztulását, de

az általános pincérhaladásnak is megakasztását jelentené. Az a szociális törekvés, ami a pincérség egy aránylag csekély töredékének nem régen oly zajjal nyilvánult meg, ezt az eshetőséget vonná maga után, amítől ugyan félni fölösleges, mert a józannul gondolkó magyar pincérek többsége — a pincérség intelligenciájával és hazafias fölfogásával ellenkező ily kabalisztikus elveknek sosem kapható meg. Csak ideig-óráig, amíg a helyzet tükrét teljesen az nem látja. De ily ideig-óráig, vagyis a multkorai esetre sem lett volna rábírható, ha az Orsz. Egyesület vezetősége a tagokat idejében akként tájékoztatja, hogy a reformpárt tulajdonképen szemleli vezérei ama szociális szélsőségek egyenletit és irányítót, amítől a mi kivétele s ingatag erkölcsi és anyagi alapján álló szakmánkat nagyon is szükségös övni és megvédelmezni.

Az M. Orsz. P.-egylet igazgatóságára figyelmét egyébként *Koltay* József így tag már többször felhívta erre a kártekonnyhatású áramlatra, s ez ellen a hasonvleményű igazg. társak nevében indítványt is terjesztett be. *Koltay* Józsefnek, aki az ó világosan látó fölfogásával az igazgatóságban ugyszóval egymaga állott és egymaga képezte az ellenzék, emiatt a reformpárt vezérei ugyancsak ellenlábasi lettek, ami leginkább Szegeden tűnt ki, ahol Olmosiék-kal együtt akarták az igazgatóságól kibuktani. De hát ez az óhaj, csak óhaj maradt, ami azonban, ha valami nagy véletlen folytán sikerült is — legjobban ezt az a nagy többség bánta volna meg, akiket a *Koltay* s a hasonló nézetet valló vezető egyének személyét illetőleg — a reformisták által — tévedésbe ejtettek.

Az Országos-egyesületnek különben egyedül komoly elnökséjéltje *Koltay* József volt, akit ugyan eme fővezetői tisztre nem a központ, hanem a szegedi választmány óhajította jelölni. A szegedi választmány ugyanis, mint az Orsz. Egyesület sorsával őszintén törődő többi választmány vagy egyes tagok, szintén teljes tisztán látja azt a tarthatatlan helyzetet, amit az Egyesület vezetőségének a körülményekkel való tisztában nem levése okozott s melylyel az intézetnek előnyére legkevésbé, csak hátrányára lehet. Am ezt a jóakaratu szándékot, a felmentve, elnök s a többi tisztség betöltésével kapcsolatos fontos mozzanatot megakadályozta a reformpárt vezérei előre kifundált szellemessége, s ennek folytán az Egyesület egyelőre a régi maradt és fejnlélti állapotban maradt. Hisznik azonban, hogy az Orsz. P.-egyesület hazafias érzelmű tagjai a legközelebb Budapesten tartandó évi közgyűlésen a saját józan gondolkodásuk és belátásuk szerint, nem pedig mások felbuztatására fogják föl-

használni jogukat és fogják érvényesíteni ugyanekepen — ily esetben az Egyesületre életkérdést képező fontos kötelességüket.

(A szegedi választmány átirata)

A M. O. P.-Egyesület választmánya, mint utóbbi számunkban is jeleztük, az Egyesület igazgatóságához, az ismert incidenssel végződő közgyűlésből kifolyólag a következő átiratot intézte:

A M. O. P. E. tek. Igazgatóságának!

A f. é máj. 17. ére városunkban egybeihívtó közgyűlés megtarthatása s annak sikeres, mellőztételes nyugodt lefolyása elé a legnagyobb örömmel néztünk azon jó reményben, hogy a hozzák meghívott s érkezt szerzetet kártársaink magukat, egy a közgyűlés folyama, valamint városunkban töltött idejük alatt, szívesen vendéglátásunkat teljesen élvezni fogják.

De ezen reményteljes várakozásunkban nagyon csalatkozunk, mert minden egykeztünk dacára, nem csak a közgyűlés tiszteletelműsítőgát sértették meg a magukat reformpártiaknak nevező pincérek a hozzák való lerándulásukkal, hanem városunkban általánosban a pincérség öröndelen és tiszteletméllo tekintélyt a közgyűlésen, az ó indokolatlan, utcai botrányosokhoz való viselkedéssel teljesen aláeslyestették, így annyira, hogy mi szegyeunkben nem tudnók hívó lenni és annak helyrehozására áll találnók megfelelő mentésget.

Igen tisztelt Igazgatóság! A megbotránkozásnak a legkelseredtebb hangján vagyunk kénytelenek ezen példétban és botrányos eljárásért a reformpárt tagjait elítélni, kik *malacs* és botrányos manórisátlak által erre néltlen rászólgáltak azáltal, hogy a közgyűlés, rendez, esendes lefolyását a folytonos izgatás s jogtalan kifogások és közhatalossákkal olyannira megszavarták, hogy a közgyűlés megtartása teljesen lehetetlen volt, s azt az igen tiszteltreméltó elnököl *Juránovits* F. elnök ur kénytelen volt felszólaltani.

Amidőn ezen reánk is szegyeunkben körülmenyrol a t. Igazgatóságot átiratilag értesítjük, nem mulasztjuk el a közgyűlés megjelölen igen tisztelt igazgatóság tag urakkal, mint kártársainknak zríves megjelenésükért háltas köszönetet nyilvánítani, s a reformpárt botrányos viselkedése feltét megbotránkozásunkat kifejezni.

Egyben arra kérjük a t. Vezetőségét, hogy a rendez munkálkodása sikeres keresztülvitele érdekében, valamint Egyesületünk fenállatásában érdekében minden lehető kövessenek el ar. a nézve, hogy ezen annyira reszedelme, mint iapunkra nézve szegyeunkben áramlatok az Egyesületben ne érvényesülhessenek és tört ne hodsúnak! — Maradunk hazafias kártási üdvözléttel! Szeged, 1904. május 17-én. *Juránovits* Ferenc v. ellenőr. *Engländer* Béla, *Benyók* István, *Wrazstrom* József, *Ladányi* Ede, *Lichter* Gyula, *Rosner* Sándor, *Amoly* Sándor, *Vas* József, *Lipkóris* József, *Sárdi* Horváth Pál, *Szekeres* Sándor, *Bauer* József.

(Szakoktatásuk.)

Szakoktatásunk ügye, az Orsz. Egyesület egyik legfontosabb célja, a szegedi közgyűlés fölőstása következtében szintén hajótörést szenvedett. A „szegedi tanonciskola” felállitása kérdését *Juránovits* Ferenc, a minden pincérgyűlések valóságos jó atyja és pártfogója vette szívére még a mult évi, Orsz. vendéglős-szövetség” temesvári közgyűlésén,

s arról a jelen gyűlésen óhajtott szót tenni. Tekintettel arra, hogy az Orsz. P. Egyesület igazg. tagjai közt ezen kérdés már előzetesen szintén szóbeszéd tárgyat képezte, s erre nézve szélesebb intézkedés kifejezője Szegeden *Knappe* János, a fővárosi „Elite” leendő kávésa kívánt lenni, (amit ugyan jelen helyzetben leendő közgyűlésen még inkább kifejezésre juttathat), — a szakotatási ügy kérdésének elrögzítése a szegedi közgyűlésen a legszebb sikerrel kecsegtett.

(Ope. ügyek. — A múlt hibái).

A magyar országos Pincér-egyesületnél mindazáltal kezdtek javulni a viszonyok, s a helyzet a célnak megfelelően kezdett kialakulni. Mindez persze még semmi ahoz, mint ahogy egy bel- és külvilágon rendezett országos testületnek lennie szükséges. Vagyis más szóval: a jelenlegi egyesület a valódi Országos P-egyesülettől még messze, mérleldnyit távolságban áll.

Erdőssy Kálmán és neje Budapest

Az országos egyesület hibáit mi különben is a vezetőségben s a vezetőségnek a tulajdonképeni céllal teljesen ellentétes működésében láttuk. Ami elsősorban is abban nyilvánult meg, hogy a tisztviselői állások majd mindolyanokkal lettek betöltve, akik a mi szakmánkat illető legkisebb ismerettel sem rendelkeztek. Ennek a következménye persze nem maradt el, mert csakhamar bebizonyult, hogy fából vaskarikat nem lehet csinálni. Amire azonban csak későn jöttek rá, amikor az Orsz. P-egyesület már majdnem összeesett.

Az Orsz. p-egyesület első alapszabályzata kimondja, hogy az Ope. valamint annak minden fiókjánál tisztviselőkként kizárólag csakis szakmabeli egyének alkalmazhatók. A múlt nagy hibái közé sorozhatók, hogy a volt vezetőség az *Openek* ezt a legsarkalatosabb pontját nem tartotta be. — Miért tette? — Mert ezen nagy jelentőségű intézmény

s ennek intézési dolgaival semennyire sem volt tisztában. De a gazdálkodáshoz sem értett. A befolyó jövedelem se sose fedezte a kiadást. Amit ugyan kivánni sem lehetett, — a 3000 frtos házbér s a tisztviselők majd 1200 forintnyi havi stb. kiadások mellett.

(Folytatás.)

A mi családuink.

Képeinkről.

Irta: Minden Tamás.

Főpincér fővére.

Bőza József és Jenő.

Bőza József, szakosztályunk eme ritka derék tagja már kis gyermek korában is szem előtt tartotta a költőnek — „itt élned halnod kell”! szavát. S eme folyton fülébe csengő szavak folytán lett ő e pálya embere, mert — vélte a — logikusnak gondolkozó kártyásunk, ha a híres borvidéktől, Gyorktól el is szakad, lesz egy körülmény, ami őt az édes szülői tájjal állandó lelki

Rédei Vilmos és neje Székesszéjvári.

és testi kapcsolatban tartja — a pincér-ség. Bőza József egyébként 1873-ban vagyis a nagy jégesők évében született, bárha ugyan az idő eme viszontagsága legkevésbé sem látszik meg rajta. Tanonci éveit 12 éves korában, az Aradi híres Wittman (most Kass Béla éttermei) kezdte, de már 1890—92-ben az ottani Vas (Duffner) szállodában mint sobapincér majd ugyanyí minőségben a Nádor szállodában is működött. Aradról Kassára (vasuti vendéglő) aztán Eperjes, Temesvár nagy üzleteibe került el, míg innen Budapestre jött fel s a Royal szállodában működését az ugyan ottani „Fatermelők klubja” vendéglőjének kibérelésével fejezte be, amelyet Jenő fővérevel együtt vezetett előkelő nívón s a klubvendéglő közönségének nagy megelégedésére. A bérleti idő leteltével azonban a vendéglőséggel felhagyott és újra főpincér lett az Avas oldali híres városban, Miskolcon, ahol Bokros Károly

Korona szállodája sörödei helyiségeinek fóp. teendőit intézi, mint kiváló főnöke mind a vendéglői közönség legteljesebb megunyugváására.

Bőza Jenő (a fényképén Argentína alkirályához hasonlít) Bőza József szaktársunk derék fővére ugyancsak a híres ménestáji Gyorokból származik, s szakmáját hátyavíz hasonlóan, Aradon s ennek első fogadjájában, a Fehér keresztben kezdte. Innen azonban, miután a jópincért csakhamar fölismerték benne, Debrecenbe hívták, hol az akkor nagyon látogatott Vilmos étterem és sörcsarnokban működött hosszú ideig. Innen Szarvasra, majd átülés céljából Budapestre a Lukács-fürdőbe került, ahol azonban jó hosszú ideig ingyen kura biztosított az életréval kártyásnak. Miködött a Pannoniában is s mint főpincér a pécsi régi Nádor sz., a Kövesgy-éttermek vendéglőzönsége, majd a n.-várad-i és kassai közönség előtt tette magát érdemessé a kóztiszteletre, s homann azán ismét a fővárosban jött fel és lán társa a Royal fatermelők klubja vendéglőjét kibérelő József fővérenek. Ez idő szerint a Teréz-körtüi Sziancsu nagy kávéház fője főpincére, míg emellett oly szorgalmas s buzgó előharcosa a Janina vendéglőben székelő „Jácimborák társaságának” mint a milyen kedvelt s érdemes tagjai szakosztályának

Kolb József és neje Budapest.

Gottvald Rezső.

Az előkelő üzletk embere, Gottvald Rezső, Bőza Józseffel egy fedél alatt foglalkozik. Ami egyébként s tiszteltetelméltó szaktársunk pályáját nevezetessé teszi, az, hogy folyton előkelő üzletekben működött s ez időszert is a vidék egyik elsőrendű éttermének, a miskolci „Korona fogadó” étterme főpincéri állását tölti be. Kezdeni, különben a fővárosi „Virágosokorban” kezdte pályáját, ahonnan buzamosb idő után a Nemzeti Kaszinóba, Palkovitszhoz ment át, ahol aztán kitartott mindaddig, amíg csak a tüzérség zászlója alá nem szöletották. Az országos Kaszinóban, Müllernél már mint obsitos huszar illetve tüzör kezdte újra a pincéri teendőket és teljesítette azt dicsegetreméltó buzgalom és igyekezettel egésze a legszebb és legmozgatosabb élete szakág — a házassági ideje határnapjátig, amely egész pon-

tosan 1901-ben történt amikor is a mindig előkelő fizetek derék pincére a legboldogabb emberek sorába lépett Jelenlegi fizetésben a mult évi aug. hó 1-jétől kezdve működik s miután főnöke, a kiváló szakember, *Dokros* Károly, (akivel egyébként kommagyi viszonyban is áll, lévén keresztapja) meg az ő kedves kis csemetéjének teljessen meg nagyon előgedve éttermének derék főjével, a mi Gottvald szaktársunk ott is leend mindaddig, míg csak ott egy másik előkelő ül etnonnan — tulajdonosán, el nem szólítja.

A debreceniek.

Böcögő, Boda, Csapf, Millin és Lobermayer.

A minapiban a „Fogadó“ szerkesztőjében egy angol utazó járt és utánam tudakozódott. En ekkor éppen az „Elite“ főjével, Geisinger komával (amolyan földi keresztunk) hánytam vettem meg a világ fontos sorját. Küldték hát utánam, hogy egy Anglius ohajt velem rögtön társalgjon. Az Anglius pedig mikor megmondta neki *Minden* nevemet, azzal a kérdéssel fordult hozzám, hogy ki a Debreceni Bika jelenlegi fogadója? — Enyje, adta Albionja — indigálódtam én azonyomban — hiszen ennyit a redakció is kegyes tudomására bocsajtott volna. Azonban ő szabadkozott s menten kirukkolt a mondanivalójával.

— Azért ohajtom elsősorban és kizárólag *Minden* úrtól — mondta az Anglius — megismerem a Debreceni Bika tulajdonosát, hogy az Ön szives közbenjárásával, hát ha rábírhatal lenne arra, hogy *Prétóriánus* most épülő s a budapesti Hungariánál háromszorosa nagyobb fogadót állt vénné, de persze, csak azon feltétel alatt, ha a „Fogadó“ ntöbbszámában állott gentlemanok, a hadnagy ural egytitt is — ha magával hajoztatná. Uram! — tört ki ekkor az Albións — ez a fogadás 30 ezer angol fontnál sohasem kevesebb lesz, az ő gentelman pedig ugyaszo nyevre, persze összesen, szintén rá jönné. Mert — mert meg mondom hogy miért részteszülének ekkora jóvedelemben. Mert, Angolom, az ő minden gyarmati birodalmával — nem rendelkezik oly fogadóval, ahol a pincéri személyt ily al'right-ességgel és fennomlással volna üzemeltetve. . . Elismerem — mondá az angol — hogy ebben a magyar fogadósok angol és többi nemzetiségű kollégáikat magasban fölülmúlják.

— Ezt teheti is egész hátrán, mondtam nyugodtan, valamint arról is meggyőződés, hogy a sok jeles szakidőszak magyar fogadós és főpincérek között kevés akadna, aki bármily jóvedelemmel kezesgető *Prétóriánus*-féle fizetek igazgatásának s vezetéseire vállalkozna. Mert erre meg nincs még kifejlődve nálunk a szükséges vállalkozói szellem. De a jó magyar éghajlat ezt a jó tulajdonságot is kiművelti s nem terminálók harminec esztendőtt, hogy amit a magyar pincérség — nem csupán csak a Debreceniek — szakidőszak és megjelenésben első a kontinens pincérei között, ép akként fog vezetőzserépet vinni fenti értelemben is a közel jövő magyar vendéglősség. Mindannak dacára, hogy az éni t. látogató Angolom ott volt, ahol a mádt izraelita, — szivesen köszönte meg a hallottakat s fejezte ki ismételt elismerését a debreceni gardiának.

Amelyre nézve különben már *Lobermayer* poétikus társam is megjegyezte, hogy a biographice leírás helyett — a Debreceniek maguk fognak beszélni. Így hát én többet se mondok rólok, (ezuttal), minthogy — *Böcögő* József, a Bika-kávéház főpincérije született két megyében, Vas- és Zalában, *Boda* Mihály, a

Bika étterem közkedvelt főpincérijének pedig Sopron megye (a vasi határ mellett) a szülő megyéje, így hát szomszédok, de nemcsak szomszédok, hanem — testvérek is, még pedig a legnemesebb erények: a műveltség és tisztesség értelmében. Mindakettő pedig tetőtől-talpig és abból a fajtából való pincér, akiket az intelligenciájával összefüggő szerény magavisletükénél fogva nemcsak kartársai szeretnek és becsülnek magyra, de a művelt közönség is. Ilyen *Csapf* József is, Szabolcsország szülötte és Szabolcs székhelye: Nyiregyháza, valamint a hajduk fővárosa: Debrecen közönsége által általánosan tisztelt szak-társunk is, aki ugyancsak a Bikában a sörödei fő teendőket intézi. *Csapf* József, a vérbeli főpincér, csak egyet hibázott el, hogy nem Vas vármegyében született. Ezt a hibát azonban — írja a filozóf *Lobermayer* — helyrehozta az a nagy kiváló pincéri és kartársi tulajdonságainál fogva mi, *tiszteletbeli vasvármegyéjévé* avattuk. Ugyan ezel jellenzi az ő legbensőbb barátját, *Millin* Jeant, a Bika-fogadó nyolc nyelvet tökéletesen tudó szobafőpincéret is, aki egyébként az ő szép talentumát, a hegedű-virtuozitását ohajtja belé önteni, már t. i. a mi szombathelyi *Lobermayer*-rinkbe. Aki aztán nemcsak az Aranybika kávéházi derék fizetője, de egyzersmind és egy személyben: poeta és hegedűművész is leend. S miderre az én derék Angolommal én is csak azt mondom, hogy a mind ilyen kiváló tulajdonságokkal bíró erőkből összeállított munkásgárdára csakugyan bízni lehet Német Andrást, a Bika-fogadó derék főfogadóját.

A „Fogadó“ munkatársi és tudósító gárdája.

Ruvall, Rélei, Kirisits, Legáth, Kiss, Palkovits.

Kirisits János.

Régi szép, régi jó idők! merre vagytok, hova tűntetek. . . ? Hol van az a kalandos, bohó szép idő, amikor a *post-restante* által felkért bájos leány tudatja az érte hevülő ifjúnak, hogy, pl. a Debreceni Indóházi-téren, kérésére megjelenik s amikor a várva-várt szép angyal jelvényével, a tubarózsával a kijelölt helyen az a még nagyobb imposztor, éthódó kolléga sétál föl alá s várja nagy csintalanul légyottra szabadnapos kartársát, aki mit sem sejtve, nagy szivdobogva meg is jelenik . . .

Ezek a régi idők lejártanak, elmúltanak, s azokra *Kirisits*, *Sipos* s a többi ártatlan eredményt kalandosított átélt kartársak is csak mint egy *kedves babórké*-ra emlékeznek vissza. *Kirisits* János egyébként, mint sok jó pincérember, tulajdonáról származik, ahol édesatyja a 60-as éveken Fehérvárnak volt híres csendbirtosa.

(Folyt. köv.)

Egyleti élet

A Budapesti P.-egylet haladása.

Amíg a hazai szaktestületéknél, Orsz. vendéglős szövetség, M. O. P.-egyesület és a többi egyleteink életén a csöndes stagnáció és élettelenesség látszik, addig a „Budapesti P.-egylet és Önképző-kör“ ürvendően balad előre a maga zajtanulmány útján. Ürvendés ez a haladás, nekünk különösen, akik a mi társadalmi helyzetünk és érdekeink javulását első sorban is a testületi uton való szervezés és stb. munkálatok szorgalmazásától várjuk.

A Bpesti P.-egylet egyébként, mint a multban, úgy a jelenben is, feltűnés nélküli csöndességben végzi azt a játékony munkáját, amelyből nemcsak a saját tagjai látják erkölcsi és anyagi előnyüket, de a nagy zöm, a pincérség közül is. E mellett nem hiányzik sehonnan és megjelent mindenütt, ahol csak a közjó ügye s szakosztályunk érdeke és tekintélye kívánja, miközben, és mondhatni szüntelendül végzi és teljesíti a legnemesebb és legszebb tett, — az emberbaráti szeretet gyakorlását és a segítség, gyámoltatásra szoruló kartársak és az ezekhez tartozókkal való jótékony-ságot. Az olyan hűmáns esetek, mint a csepelszigeti *Farkas* Ferenc pincérek a családjáról kihatott szomorú halál-ese, amikor az illető, aki az egylet körébe nem tartozott, nemcsak megfelelően eltemetve, de egy tekintélyes összeggel az inségbe jutott családon is enyhített, — napirenden vannak a Bpesti Pincér-egyletnél s ebbeli nemes tetteiért áldják számtalan és számtalanok.

A Budapesti Pincér-egylet nem holmi reformezés hasonló nagyobb szabású célokért, hanem első sorban s legfőképpen a humanizmus terjesztése és gyakorlására alakult. De ennek a célnak aztán meg is felel emberül és sokkal jobban, mint a hasonló irányú egyletek. Igaz ugyan, hogy kevés, (különösen a mi szakosztályunkban) egylet rendelkezik oly vezetőséggel, elnökséggel, mint a Bpesti P.-egylet. Oly valódi és csupán csak az Egyletet javéért lelkesedő vezéremberrel, mint a Bpesti P.-egylet az ő elnökével, *Mitrovics* Adolfal, kevés egylet dicsekedhet, akiben az erélytelv tisztán és mindenekfölött a kartársak, különösen pedig az elnöksége alatt álló egyleti kötelekbe tartozó kartársak iránti szeretet van párosulva. *Mitrovics* Adolfnak egyébként ezt a nemes oldalát, valamint a pincéri közjót ohajtó nemes eszmék iránti előszeretettel nem szükséges méltatnunk, a mi közönségünk egy igen nagy részének jó ismerőse ő is pedig azon időből, amikor az „Országos Pincér-egyletet“ nemes eszméjét, e lapok hasábjain az ő tolla és lelkes szavai hirdették. Am az idők változtak, s

az idő előtt létesült O. P.-egyesület vezetői sakkot mondtak mindazoknak, akik a magot ültették s az eszme utját egyengették.

A Bpesti P.-egylet elnöksége egyébként az utóbbi hetekben nagy és nevezetes munkát végzett. Az egyesület régi alapszabályait módosította, s e módosítással egyes régi szakaszok új és fontos változásra mentek keresztül. Az alapszabályoknak az a §-a, amely a tagfelvételre csak az éttermi (szállodai) alkalmazottakat jogosítja ezuttal odamódosult, hogy az Egyesületnek tagja lehet minden jellemiszta és 5-évi pincérei foglalkozását bizonyítani tudó kávéházi segéd is.

Az egyesület ezen újabb alapszabályzata, tervezetben most nem rég került ki a sajtó alól, s amidőn ennek anyai sok jól sugározó sorait olvassuk, szemünk előtt áll a böcs kezek vezetője, a multjában nagy és tekintélyes s a léteiben erős, virágzó és teljesen megifjódott Budapesti P.-egyesület.

Olvasó közönségünkhez!

Teljes tisztelttel felkerjünk mindazokat, a kiknek ma lappal utalványt mellékelünk, hogy előfizetést keltsenek sziveskedjenek. A „Fogadó” előfizetése: *Egyévre*: 12 kor-, *Félévre*: 6 kor-, *Negyed évre*: 3 korona. Éthordók, kávéházi s.-pincérek stb. szakbeli alkalmazottaknak a „Fogadó” évi előfizetése 8 korona és félre 4 korona.

A

„Fogadó” szerkesztősége és kiadó-hivatala.

Budapest, Kereseti-ut 13.

Különbféle közlemények.

Lapunk következő száma „*cimképpel*” (fejklissé) s ennek elkészülése miatt 2 nappal később, jövő kedden jelenik meg.

Házasság. *Schwartz* Frigyes, az aradi Kolbay vendéglőjének utóbbi időben volt főpincére, Aradon házasságra lépett *Hűvölgly* Mariska urhölgygel. A tiszta szerelomból kötött frigylen tartós szép boldogság legyen.

Adományok. A N.-várdi P.-egylet „Menháza” számára eszközölt adományok sorából a mult számunkból tővérdőből kimaradt a „Budapesti Pincér”-egylet, amely az első N.-várdi „Pincér menháza” javára nemcsak tekintélyes összeggel járult, de testületileg is képviselve volt. A menház avatási ünnepélyen a Budapesti Pincér-egyletet *Kolb* Gusztáv és *Kinzel* Antal képviselték s ugyancsak két adták át az Egyesület 100 koronára összegyűjtött adományát. Itt említjük meg, hogy a n.-várdi P.-menházat illető ezen humánus tettet a hazai testületeink közül egyedül a Budapesti P.-egylet

gyakorolta említett bőkezű adományával és azon igazán érzett kollegiálisával, amely részéről a n.-várdi ünnepélyen való megjelenésével nyilvánult meg. — Mint n.-várdai tudósítók írja utólagosan: A fővárosi Dreher sörgyár helybeli képviselője a *Menház* javára 100 koronát és a reggelin szükséges söröket utalta ki. Így hát ennek következtében a Dréhről írott multkori közleményünk elcsik, bárha a nagy milliókkal rendelkező söröződének — a mi szakmánk ily humanus intézményt illető szük-markuságát teljesen es esetben sem hagyja igazolatlanul.

Villamos a vizpartján. A tervezett „*Róbamenti villamos esusat*”-at, melyről már tettünk említést, az engedélyes ifj. *Sárchenyi* Jenő gróf még az idén óhajta kiépíttetni, úgy hogy *Sárvártól* Győr, illetve *Győrtől* Marcaltölg már az ősi hónapokban vidám villám-közlekedhetik a Rába-vizparti publikum. A most épülő villamos esusat azonban nemcsak a ribamenti községekre lesz nagy Istenáldás, de rendkívüli előnyt jelent ez a tudandai, s különösen a Balatoni-fürdők forgalmára mert eme gyorsközlekedés egyszerűsége mind kedete azon nagy villamos hálózatnak is, amely nem sokára a zalai-vezspermi oldalon fog kiterjeszkedni, teljes újjáéledésére a Balatoni *hazai és idegenforgalom*nak, valamint örökdi-csérésére a végre igazi hazafais és praktisan gondolkozó egy-két derék magyar főurainknak.

Lapunk mai számából — „*Az első fogadó*” (vége) és *Erdéltis* Ferenc tárcája — a jövő száma maradt.

Meghívó! A „Fő- és székvárosi Fő-pincérek társaságának” a Magyar országos pincér egyesület helyiségében (VI. Dalszínház-utca 1. sz.) 1904. évi június 17-én, este 9 órakor megtartandó rendes közgyűlésére — *Tárgysorozat*: 1. Elnöki megnyitó. 2. Igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése és felmentvény megadása. 3. Költségvetés és zárszámadás. 4. Ügyrendi tervezet tárgyalása. 5. Hat igazgatósági és hat felügyelő bizottsági tag választása. 6. Esetleg időtávny tárgyalása. (Az alapszabályok 22-ik §-a értelmében az indítványok 3 nappal a közgyűlés előtt az igazgatósághoz írásban nyújtandó ve. — Az elnökség.

A mi képesítésünk. (Pincér-munkakönyv.) Ha valaki ma pincér akar lenni, csak pincér munkakönyvet kell szereznie, amit sajnós a mi szabad ipari és képesítetlen világunkban bárki is könnyen megtehet. S tekintet nélkül az ilyenek szakbeli s gyakorlati képességére; ezen a pályán egész nagyzerden sőt még jobban boldogulnak, mint a beleszületett pincér. Igen szomorú, hogy így van ez a dolog, de még sajnósabb hogy ezen a most revülandó ipartörvény épen csak annyit fog segíteni mint a jelenlegi. (Ez t. i. semmit se segít). Miután abban a

vendéglős-ipar illetve pincérei szakképítés még csak formalisan sincs beiktatva. A vendéglős s pincérségre ezen fontos kérdés szempontjából tehát nem marad más hátra, mint hogy e vizsák dolgot társadalmi után törekedjünk megváltoztatni, olyanképen t. i. mint ahogy azt *Hauer Bertalan* kitűnő fogadós szaktársunk, a — „Debreceeni szállodások, vendéglősök Ipartársulata” s az ottani „Pincérei szakiskola” érdemes vezére óhajtotta. A *Hauer Bertalan* elnöksége alatt álló „Vendéglős Ipartársulat” ugyanis beadványban kérte föl Debreceen város főkapitányi hivatalát, hogy a *pincérek munkakönyvének kiadását a pincériskola végzéséhez* — mint feltételhez kösse. Igen kívánatos volna, hogy ez a beadványi kérelem megfelelően intézetenek el, amellyel Debreceen mintegy utmutatással lenne a képesítésünk kérdésének helyesen való megoldásához, s amelyet nemcsak szakköreink hasonló testületei, de az illetékes hatóságok is jobban szívükre vennének. A képesítésünk ilyképeni megoldását illetőleg mi egyébként már régden agítunk, s e bár komplikált de még se túl nehéz kérdésben lehetett volna s lehetne is eredményre jutni, csak hogy kevés oly városban, ahol a *Juránopis, Bokros* és *Hauerhez* hasonló é. sz. egyének képviselik a mi ipari ügyeinkhez tartozó fontos pincérei ügyeket is.

Mumm halála. A vidámság jövedé s mámor éltetője körében sem tart örökké az élet. — Mumm a rheimsi pezsgőgyáros meghalálzott. Azt mondják, hogy közvetlen halála előtt is — egy pohár finom magyar pezsgőt ivott.

A budapesti új szállodáról. Mint már röviden említettük, a Londonban „*The Bristol Palace Hotel Company*” cég alatt 400.000 font sterlinggel (10 millió frank) alapítottak alakult részv. társaság — melynek igazgatóságába *Budapestről Szápáry Pál* gróf (részv.) is be van választva — nemcsak *Budapestben* de *Pétervárdra* és még egy-két nagy fővárosban is szándékozik első rangú nagyszabású fogadót építtetni. Vajjon nem volna-e jobb dolog, ha legalább is a magyar főváros teret az „*Orsz. Vend. Szövetség*” igekezne lefoglalni és egy vagyonos vendéglősökből alakult részv. társasággal (melynek részvényét a mi magyar főuraink és más nagy tőkés gazdasági, ipari tényezők szintén minden szígyenkezes nélkül jegyezhetnék) óhajtani meg építtetni azokat a *hiányzó nagy Hoteleket*? Amiből nagy haszna s előnye nemcsak az idegen (és hazai) forgalomnak, de lenne s elsősorban is a mi iparunknak.

Hymen. Budapesten *Horváth József* és *Desits* M. kávéház főpincére *Bokor* Mariska kiaszonyynyal június hó 11-én fogja tartani esküvőjét.

A mászirok és mászirosok. A Kókuszdió- és kókuszolaj valamint a többi

faggyus és margarinos zsirokat illetőleg a temesvári mészárosok és hentések arra kérték a keresk. miniszert, hogy a műzsirok vánja új magasra emeltesék, hogy azok ne versenyeshessenek a természetes zsírral. Mi pedig a hazai mészáros és hentéseknek egész jóakarólag azt ajánljuk (miután a kérelmüket a miniszter ugyis elutasította) hogy természetes zsírral árt próbáljuk meg leszállítani a régi 50—56 kr. ár nivójára, s ekkor majd meglátjuk, hogy a pénzés-kozmás izü műzsirok olyan egyszerre kipusztulnak, mintha azokat az ördög vitte volna el.

A mi mesterünk

Munka és Kenyér.

Ezernyolcszázhatvanháromban Budapesten még német világ járta. Németül folyt minden: üzleti magán és majd minden társadalmi érintkezés. A társalgási nyelv, — utcaín, boltokban és más nyilvános helyeken — ugyancsak német volt. Hát hogy ne lett volna német a fogadók és vendéglőkben, amelyeknek jobbra gazdáik is németek voltak. . .

Ebben az időben különben még Budapest is alig volt valami. Az akkori híres és első „Frohner“ szálloda, ugyszólván a városon kívül volt. Nem is hitte senki, (Frohneron kívül) hogy ott a város végén egy akkor valóban elsőrangú nagy szálloda megélhessen. De Frohner, a tetőtől-talpig üzletember jól számított, mert szállodája egyike lett a legkeresettebbeknek. A Frohner fogadó híresét is jó menetet egyébként nagyon elősegítette a Gyspju-utcai német színház, amelynek tagjai páholylá alakították át a szálloda egyik külön termét, melynek száján, amár már csonka része eredeti képeivel, műtvesék és művésznők autogrammaival maig is látható.

A mi „Jamessünk“ ebben a körben, az idegen szellemtel teljesen átszővődött régi Budapestten nőtt fel. Ép ezért megbocsájtható neki, hogy nem tudott teljesen megantanni magyarul, de amit a régi Pest neveltje mulasztott, azt helyre hozta az új főváros embere, a ki nemcsak erős szellemű s jó magyar hazafi, de magyar állampolgár is lett s nagy számu családja ma már a szép cseugy magyar nyelven áldja az eget Urát — az Apa friss jó egészségéért.

Ohman Jakab, akinek 40 éves jubileumára készül a „Budapesti P. Egylet“, mint 13 éves gyermek került Morvaországba hozzánk. Nagybátyja hozta ide, s az akkori pincérek híres Kánánjába, a Széchenyi-téren lévő Ruscher-féle vendéglőbe adta tanonckodás végett. De az élmés és jó pincérvérti fiúnak minden törekvése csakhamar az lett, hogy az akkor (1864) első s legnevezetesebb „Frohner szállodába“ juthasson. Ezt az öhaját pedig egy kis kalánítás után

rövidesen el is érte, s az idő óta, vagyis 40 év után, ép erőben és egészségben még ma is abban az üzletben szolgálhatja vendégeit.

A rendkívüli becsületes igyekevése, szorgalma és jó pincérsége folytán egy főnökeiktől mint a vendéktől becsült és szeretett főpincér, a folyton egy helyben eltöltött nagy időt három főnök alatt élte át. Az európai hírt Frohner után — második főnöke *Holtzart* lett, míg a jelenlegi *Fejér Gyula*, aki két elődjénél ugyancsak nem kevésbé becsült a most is agilis és fiatalon erőben lévő derék és hasznos alkalmazottját, aki ennek a becsülésem viszont a mérték légvégso széléig öhaját teljesen megfelelni.

De van egy igen nagy gárda, e közt sokan önállók, de még többen pincérek, akik első oktatókat ő tőle, a jelenlegi Continental szálloda 40 éves érdemes főpincértől *Ohman Jakab*tól nyerték. S min, akiket első tanításban részesítette, — ne akarjunk sohasé mások lenni mint ő, a mester, aki a jelen és jövő létünk alapjául szolgáló szaktudományokat oly nemes módszerrel — valódi atyaiasan oltá belénk. Amire mi nyugodtan elmondhatjuk: Mester követjük tanításodat!

Mert mesterünk nekünk a szó szoros értelmében az az elejétől végig pincér, akinek munkássága mint egy lényugár húzódik el előttünk, s aki nemcsak a szükséges szakmai tudományokra, de arra is megtanított bennünket, hogy mint kell becsülni és szeretni azt a pályát, amely nekünk kenyeret ad. A pincéri pálya — vallja mesterünk, foglalkozásunk ép oly tisztességes, mint bármely más elsőrendű foglalkozás s az ezen való tiszta lelkiismeretű munka és igyeke az egyént, mint anyagilag egy erkölcsileg is fölemeli.

Amiként hogy elősegítette őt is; nemcsak anyagilag de erkölcsileg is. A Budapesti P.-egylet ugyanis már egyszer kifejezte szép elismerését, a midőn 50 éves fennállásának jubileuma alkalmával négy legregőbb tagját a testületi jogok teljes feltartása mellett a további tagági díj fizetése alól fölmenté. És van-e pincérek becsesebb elismerés, — az osztályosok, a pályatársai nagy sokaságáról megnyilvánuló igaz elismerésnél?

A „Budapesti P.-egylet“ most megint ünnepre — egy régi, de azért nem veterán tagja ünneplésére készül. A ki nyolcven évet töltött el egy helyen, s aki e pártalan nagy idő után is oly tisztességes igyekezettel és fiatalon ambícióval felel meg hivatásának, mint amikor azt előcéljául kitűzte Tanuljátok el azt kúrtársak a mi mesterinktől és ünneplétek őt, — nem hangos szóval hanem magatokban, s miként ő szeressük azt a munkát a mely nekünk tisztességes kenyeret és becsülést biztosít.

G-I-S.

Üzleti híreink.

Helyváltozások.

Pályázat vasuti vendéglőre. A „Vörös-toronyi“ vasuti vendéglő bérelte f. é. augusztus 1-ével lejár. Pályázati ajánlatok 1904. június 4-ik déli 12 óráig az aradi üzletvezetőséghez nyújtandók be. *Bánatpénz* 120 korona.

Vendéglő megnyitása. A Kerepesi-ut és Gyöngygyuuk-utca sarkán (szemben a Rókus-kórházzal) lévő régi Janisch vendéglő e hó elején hírtelen bezárult. Akik a bezárt vendéglő régi jömenetét ösmerték, csodálkoztak ez eseten, bár aminek az utóbbi igen lanyha forgalom, a mi a vendéglős folytonos betegeskedése miatt állt be, okvetlen bekellett következni. Az akként becsukódott vendéglő azonban nem sokáig marad ezen állapotában, miután a főforgalmi helyen álló üzletnek már is akadt gazdája és pedig a szakkörünkben is előnyösen ismert *Vurglits Antal*, a Kerepesi-ut és Aggtelek-utca sarkon lévő élénk forgalmu vendéglő volt tulajdonosa s a jelenleg rajta lévő *Vurglits Vilmos* régi közméret szaktársunk és barátunk frív bátyja személyében, aki a szomorú sorsa jutott vendéglőt most hozta rendbe, s május hó 28-án teljesen újkarban, új átalakításban adta ismét át a forgalomnak. A régi Janisch vendéglő, *Vurglits Antal* szaktársunk ismert nagy szaktudásával fogva s személyes ösmere révén csakhamar ismét egyike lesz a főváros legjobb meneti vendéglőinek.

A garam-bencei vasuti vendéglő bérletét utóbb ifj. *Csillik Ferenc* szaktársunk a régi főpincéri gárdának közméret tagja nyerte el. A kitűnő kezzebe került élénk forgalmu vendéglő menetet nemcsak az utazó, de a kies Garam-bencei intelligens közönség is nagyban emeli.

Makón a régi Schamback-féle Központi kávéházat *Radó Ignác*, volt aradi kávé, lapunk derék barátja vette át.

Szegeden az Európa szálló mögötti lévő s volt Kürthy-féle vendéglőt *Kovács Péter* vette át, aki azt olesó étel árendszével és jó, borkkal öhajítja alaposan föllendíteni.

Jó üzletemberek. — *Új vendéglő* . . . Azt az alapos mondást, hogy „Rosz üzlet nem létezik . . .“ utolag és pedig fnyesen bebizonyította egy derék vendéglős szaktársunk. *Lineberger Károly* ugyanis — a főpincér korában is előnyösen ösmert szakember — amidőn a budai oldalon lévő Fiume szálloda *Égtermét* által vette, — ez a lehető leggyeugébb meneti s oly üzletek közé tartozott, a melynek bérletét évente háromszor is felbontják a rajta boldogulni nem tudó vendéglősök. *Lineberger Károly* pedig (akkor a Közp.-visszacsarnoki vendéglőnek volt főpincére) ahogy kivette e rendkívül gyenge hírtelen álló üzletet — azt azonnal a legjobb meneti

fővárosi ily üzletei közé emelte. Amidőn pedig azt a m. hó közepén egy ugyancsak hasonló jó vendéglős — *Gebauer Antal* kezébe adta s a várkert-téren a volt „*Duna kávéházából*” egy előkelően berendezett s nagyszabású vendéglőt alakított, — ezzel egy oly vezetés esetnek lett a tényezője, ami ugyancsak ritkán szokott előfordulni. A Budai oldal — a lánchídtól a Döbrentei-térig terjedő részen, ahol eddig nagy vendéglő tele közönséggel nem állhatott meg — ezidő- szerint olyan két hatalmas elegáns ét-terni üzlet van, melyeknek előkelő közönsége s forgalma a legforgalmasabb pesti nagy üzletekkel vetekedik. A budai részi ezen volt vadonban létező vendéglő különösen pedig a folyton valóságos küzdő Duna kávéház helyén berendezett „Nagy vendéglőjével”. *Lineberger* Károly kitűnő szaktársunk alaposan beigazolta hogy nincsen rossz üzlet, legfeljebb — rossz üzletemberek . . .

Kávéház megnyitása. Szokolyai Hartó Nagy Lajos, volt Tatai szállodás, a sorok-síri-utca 13 száma alatt épült elegáns kávéházát, melyről nemrég emlékeztünk meg, május 28-án, szombaton este nyitotta meg. Az előkelő s zolid alakokra fektetett díszes kávéház szép jövőjét és jó menetét a IX., környékbeli intelligens közönsége biztosítja.

Új vendéglős. Az „Erdő-bényei fürdő” Nagyvendéglőjét, *Zilyai* Pál, a felső Magyarországban előnyönséget ösmert főpincér szaktársunk vette át s annak ünnepeles megnyitását a Pünkösdi ünnepekben eszközölte. A jóles szakismerettel rendelkező s ottani közönség által kedvelt új vendéglős működése nagy változással lesz a gyógyverejéről híres Bényei-fürdő életére.

Tündérvár. — Tündérvár a nagyváradi és kolozsvári között emelkedő szép vadregényes bergeken, a „Tündérvár” pedig Aradon létezik. *Molnár* Zsigmond, a kedves eleganciája Japán kávéház érdemes tulajdonosa hozta létre — a kávéháza szép kerti udvarán, s a „Japán kávéházát” szeretettel látogató közönség kényelmes rendelkezésére a Pünkösdi ünnepek alatt bocsátotta.

A Budai Rudas-fürdő parkvendéglő kerthelyiségeit *Valentin* Antal, a pünkösdi ünnepekben nyitotta meg. A élelmes vendéglős minden szerdán és pénteken friss szegedi halászlére látja a közönséget, a melyet a szegedi és vidéken hosszabb időn át működő *Valentin* szaktársunk a maga speciális valóságában készít és szolgáltat föl.

A szegedi Dugonits-ter 3-ik szám alatt lévő vendéglőt, *Várady* J.-né vette át, s azt vendéglős és kávéháznak berendezve Dugonits címmel a múlt héten nyitotta meg.

Kaposvárt a vasuti vendéglőt *Peltzman* Péter kitűnő szaktársunktól, *Tatár* Gusztávtól, a Korona szálloda közismert

derék tulajdonos vette át. *Peltzman* Péter az alkalommal ismételt foglalta régi helyét, a Korona kávéház üzletvezetői illetve főállását, a melyet közbesülésre méltóan egy huzamban immár 16 évig töltött be.

A Lajosfürdő-fürdő (Kassa mellett) és vendéglőt tulajdonosa, *Sichert* Karolina f. hó 22-én nyitotta meg és adta át a forgalmának.

Pacher Antal kitűnő szaktársunk, fővárosi (Balvány-utcai) vendéglős a közismert és nagy hírnevű Budai „Márvány mennyaszony” vendéglőjének a nyári kirándulásra alkalmas összes helyiségeit nagy ünnepelesen a Pünkösdi ünnepekben nyitotta meg.

Bérlétek. A *Kiskamáromi* (Zala-m.) „Nagyvendéglő” 3 éves bérlétre ajánlatok 1904. június 5-ig adhatók be az urbères birtokossághoz. Kiküldési ár 1200 kor. óvadék 800 korona. — A *Szabolcai* „Városi vendéglő” és Városliget-re bérlési ajánlatok május 31-ig a polgármesteri hivatalhoz nyújthatók be. Bányapénz a vendéglőre 120 a ligetre 12 korona.

Helyváltások. *Laxessy* József a miskolci Korona-szálloda főpincéri állását foglalta el. *Erdősi*, *Márkos* Manó, a Kolozsvári „Grand-kávéház” főpincéri állását töltötte be. Péssett az „Otthon-kávéház” főpincéri állását, *Banczauer* Ferenc helyét. *Sugar* J. foglalta el. — *Schöpf* Gyula Zimonyban a „Körpönti” (Central) szálloda főpincéri állását, *Ewald* Gyula barátunk helyét töltötte be. Ugyanitt a szobafőpincéri teendőket *Langfelder* Béla intézi. *Kittner* Mihály Budán a „Márvány mennyaszony” főpincéri állását tölti be. Ugyanitt, mint éthordók: *Eberhardt* Mihály, *Stüler* Károly, *Baumann* Károly, *Schreiner* Lajos, *Ströbl* Károly és *Gross* Imre nyertek alkalmazást. *Manóly* Sándor a Palics-fürdői nagyvendéglő főpincéri állását nyerte el. — *Aradon* Kass Béla éttermi főpincéri állását; *Szendrei* Jenő foglalta el. Ugyanitt éthordók: *Schweirtz* Frigyes, *Körhagy* Béla és *Domotör* János lettek. A Japán-kávéház főpincéri állását *Hubertly* Ernő, míg ugyanitt a segédpincéri állásokat *Ranka* Dóme és *Hagl* Bernát töltik be. — *Fried* József a Barosa-kávéház főpincéri állását foglalta el, míg a Fiume-kávéház főpincér *Senaripstein* Mihály ismert szaktársunk lett. A vasuti vendéglő II. sz. oszt. éttermében *Sturm* Ödön és *Bozsa* János működnek. A Magyar Király főpincéri állását *Huszka* Mihály ugyancsak a napokban töltötte be. — *Kass* Gyula kiváló szaktársunk, aki angolországi három éves tartózkodásból most érkezett vissza, a komáromi „Magyar Király” üzletvezetői állását foglalja el. *Hank* János és *Hank* Antal a szolnoki vasuti vendéglő III. oszt. éttermének főpincéri. *Horváth* János és *Falop* Károly a II. oszt. vendéglőben éthordói állást foglalták. *Krassy* Miklós, a Berger kávéház (Erzsébet-körút) főpincére ugyanitt minőségben a Balaton-kávéházban *Knytte* János helyét töltötte be. — *László* Zoltán a budai Vigadó-kávéházban *Keszey* Flóris szaktársunk mellett a reggeli főzetőpincéri állást tölti be. — *Bradt* József a miskolci Horváth-szálloda éttermének volt főpincére a Ruttkai vasuti vendéglő főpincéri állását foglalta el. — *Kaposvár*, (K. J. tudósítás), *Brammer* János a vasuti vendéglő állását foglalta el, s ugyanitt fiúve, *Brunner* Sándor a főzetőpincér lett. A Korona-szálloda éttermi főpincér állást *Eltő* Andor junior 1-én foglalta el, s ugyanezok lép be, mint főpincér *Siftár* István az „Erzsébet-vendéglő” éter-

mébe, *Kannaz* Károlt helyébe. U. i. mint éthordó *Gasser* János nyert alkalmazást. *G. Hersey* Edó a „Kereke József”-szálló főpincéri állását töltötte be, míg előzője *Reisinger* János, a kesztelyi Lusztig-vendéglő főpincér-ségét vette át, mint főzetőpincér a o. bányán. *Reinprecht* Ernő lett. *Paul* János (tudósítánk) a zágrábi vasuti vendéglő főpincéri állását foglalta el. *Banczauer* Ernő az Eperjesi Berger kávéház főpincéri állását töltötte be.

HETRŐL-HETRE.

Erzsiseh . . .

Gyűlöljön, ha melyen gyűlölni tud —
Allandóbb ez a szeretetnél;
Majd feleli — kiért most lángra gyuit,
S én ott leszek a gyűlöletnél . . .

Ott leszek megint s gyűlöletből
Rozsák nőnek s e lant hurján,
Dalaimnak toledesendőseim,
Moslóra nyitnak szed virágim . . .

Luhermayer József.

A kukiv madár. meg a potya

Ez a dologkről, lusta madarat a ma-larának minden fajtája kerül, ama roppant nagy téltensége miatt, hogy meg arra is rest, hogy töfőszeket építsen magának; ehelyett kiárendálja a madártársai fészékét, s ahol ők egyiköt-másiket, ott tojja el leendő csunya fiók-ját, amit am azok, szegények ki is köl-tenek s — nagy potyára. Mert hát mindezért semmibe sem részeviti, sőt még lenézi, lekukivolja szorgalmas tár-sait ez a háladatlan madár. Én miké-azok a nagyváradi pincérek, akiket az ottani P.-egylet vezetősége felkért, hogy (a multkorri nevezetes) menház-avtási dobokba folyjanak be némi te-endőikkel, ki ahogy tud, ki ahogy rá ér. Am azok köszöntek a munkát: — es-néljatók csak ti azt, ti nevesedtek, ti vagytok az egylet ösmert emberei — mondták és a'la kukiv — elkerülték még a tájukat is. Bezege aztán, hogy a gyárosok s vendéglősök elküldték a pezsgő, bor, sör stb, cikkeiket az ün-nepejyre, — ott voltak ám a gyerekek, s ok kukiváltak legjobban és követ-elték nagy hanggal — a potyát, és a potya tetszett, jól esett nekik — írja mind-ett a Hétről-Hétre nagyváradi jó tudós-ítója

Szerkesztői üzenetek:

B. J. Rutka. Azt hittük Ladasbálsba utazott. — Lapok mentek. **L. Gy. Szegedi.** Hálás köszönet a szives egyezkedés, a jelzett dolgokat — várjuk. Üdv! — E. F. Miskolc. Reggeli regényeink hár ha gu — új esők és level — jön **Sz. I. S. A. Ujhely.** Jovetel napokban lesz. Addig is dísző a — nemes munka **K. J. Kaposvár.** Minden mindent jószívvel mi pedig — szives köszönettel vetünk. Szavélyes írói — **L. J. Hajduszent.** A postai helyzetébe el oman vagy talán a streik tart ki megír. — vagy miért akadt el a forgalom? — **B. Ö. Munkács.** C. F. G. herzenze **M. J. Szabó** T. L. Lipótvár. **M. J. Pozsony.** R. I. Pankota G. K. K. Vádrhely. **L. J. S. bánya** N. G. Tata. Be-küldött előzetési díjjakat szives köszönettel itt nyújtotta a kiadóhivatal. — **R. és R. A.** A jövő számban ugyanezen a helyen.

Kispipa-vendéglo. (Tulajd. Mayer József)
Leifer Béla „Palgári sör-csarnok” vendégloje. Magyar és olcsó konyha.
Pannonia-kávéház. (Auslander Henrik és Gyula)
Papszt József vendégloje a Buza-téren.
Perl Gyula „Tüzoltó” kávéháza. Az üzleti kartársak találkozó helye
Szechenyi-szálloda és kávéház. (Kellner Lajos). Üzletkartársaknak olcsó szobák.

Nagybánya.

Rumpold Gyula „Nagy-szálloda”-ja.

Nagykanizsa.

Scarasszálloda. (Tulajd. Tinágd Lajosné).
Payer Gyula vendégloje. Kossuth Lajos-utca.
Cár János „Vaskapu”-szállodája.

Nyitra.

Pitzner és Hauser „Hun-gária”-szállodája.

Nagyvárad.

Karner Gyula „Rimanócy”-vendégloje.
Kispipa vendéglo (tulajd. Fröhlich Julai) saját-termesű borok.
„Kék macska” (Léitner Ferenc tul.) Magyaros konyha.
Szauer és Dolgos „Bazár”-étterme és sör-csarnoka, a fő-utcán.
Szabó Gyula vendégloje, Kőrös-utca.
Kriszta Sándor vasúti vendégloje. A közön-ség kiránduló helye.

Pápa.

Zsilinszky Lajos „Griff”-szállodája. Étterem, kávéház.

Pécs.

„Vadember-szálloda” (Mayer Lajos tul.)
Cserta Vince „Magyar király”-szállodája.
Fenrich Lajos vendégloje, Indóház-u. 21. (saját ház) Saját termesű borok.
Jenőczy József „Zöldhordó”-vendégloje, Sörház-utca.
Ladika István vendégloje, volt „Schubert”-vendéglo Budai vásártér.
Matlakovits István „Isten áldás”-vendégloje. — Pécbányatelep.
Radosay Imre „Korona”-szállodája. Saját termesű borok Szigetzi országot.

Schnell József vendégloje, Pálya-utca 1. Budai vásártér.
Údvardy Nándor „Turin város”-fogadója. Siklósi-országot. Olcsó étkezés.
Ujf. Zidarits József vendégloje, Makár-u. 7. sz. Saját termesű borok

Simeg.

Mesterházy Sándor „Korona”-szállodája. Saját termesű borok.
Talabér Károly (hort-termelő) Bányai vendégloje
Petz Mihály vendégloje Szeged.

Juránovits F. „Tisza”-szálloda.
Szarka István Európa szállodája.
Dancinger János Proféta szállodája.
Horváth testvérek vendégloje.
„Fekete sas”-szálloda. (Ádám Ölon tul)

Szatmár.

Pongrácz Lajos kath. kör vendégloje. Saját termesű ermelkei borok
Deutsch Armin Emke kávéháza, a színház mellett

Sárvár.

Ritter L. „Korona”-szállodája.

Szegárd.

Hospell József „Szegárd”-szállodája.

Székesfehérvár.

„Fekete sas”-szálloda (tul. Enderz János).
Barnai Ignác „Magyar király”-szállodája.

Szombathely.

Haintzman János „Szabaria szállodája” és vasúti vendégloje.
Zámbo István vendégloje a vasúti állomásnál.
„Hungária”-nagy szálló. (Pösch Károly és Gyula)
Köhler György vendégloje a barátok templomával szemben.

Sopron.

Krausz J. „Fehér-róza”-szállodája.

S. A.-Ujhely.

„Magyar Király”-szálloda (Csernicky I. tulajd.)
Frisch J. „Magyar király”-kávéháza. üzleti kartársak találkozó helye.

Szolnok.

Müller és Veszter „Kossuth”-szállodája az állomásnál szemben.

Szűz Miksa „Lloyd”-kávéháza, a város központján.

Szentes.

Halász János „Petőfi”-szállodája. Étterem és kávéházi helyiségek.

Temesvár.

„Illits”

„Hungária”-nagy szállodája a belvárosban.
Hausold János „Korona”-szállodája, a jözefervárosi indóházzal szemben.
Gombás I-tván „Tacsirta-mező”-vendégloje a gyárvárosi indóháznál

Schubert Péter „Strucmadár”-szállodája, Jözeferváros közel az indóházhoz.

A**„Fogadó”**

kiadóhivatala

hirdetéseket

jutányosan vesz fel.

ÜZLETEK VÉTELE ÉS ELADÁSA

Az ezen rovathoz költött hirdetések (eladások) kizárólag lapunk kiadóhivatalával vannak összekötöttek és azokról felelősséget csak a komoly üzlettevők fognak nyitni.

Alföld legforgalmasabb és népesebb városának legnagyobb és páratlan szép kerttel rendelkező erős forgalmu vendégloje. melynek nagy éttermeiben bali és táncvigalmak tartatnak — örökáron és jutányos feltételek mellett eladó.

Dunántuli egész éven át nagy forgalmu városnak első és legszebb berendezésű szállodája, nagy napi forgalmat eszközöl éttermek, sör-csarnok és tágas szép kert el — jutányos áron átadó.

Erdély nagy és élénk kereskedelemmel bíró városának központján fekvő s teljesen újonnan renovált szállodája, 14 szobával, étterem és söröző és szép udvari kerteliséggel olcsó feltételek mellett eladó.

Legforgalmasabb alföldi város élénk helyén álló s eökeleken berendezett és szép jövőt biztosító kávéháza olcsón eladó. A kávéházhoz gyönyörű mulatókert, fedett csarnok és a kávé részére 4 lakószoba, elő- és fürdő-szobával stb. tartozik. Vételhez 9-10 ezer forint szükséges.

Kávéház dunántul legnagyobb városában a legélénkebb központban biztos megélhetés és haszonnal — 5000 forintért eladó.

Felsővidéki legnagyobb forgalmi szállodája családi körülmények miatt eladó. Üzleti ár 50000 korona.

Kávéház. 38 ezer lakossal bíró nagy városban jó menettel, kimutatható napi 38-40 fr. bevétel, más vállalat miatt — jutányosan eladó. Házber-1680 frt.

Alföld vidéki nagy város legrégibb és jobb meneti szállodája és vendégloje, melyhez az éttermi, kávéházi és polgári vendéglo helyiségek kívül — 12 szép berendezésű szoba, páratlan szép és nagy nyári kert, fedett és táncvigalmakra, bankettekre épült tágas szaléti s a mai igényeknek megfelelően épített nagy színház, ezenkívül kocsiszin, két jégverem — tüzlöttl való visszavonulás miatt jutányos feltételek mellett szabadkézből örökáron eladó. A szállodával nagy gőzkád- és uszoda fürdők vannak kapcsolatban. — Csakis komoly reflektánsok vétetének figyelembe.

Nagy kereskedelmi. 45 ezer lakossal bíró városban, gyárak és kórházak közelében újírt kiránduló nagy vendéglo, gyönyörű kerttel és mézszerzékkel — jutányosan eladó.

Két Kávéház dunántul legnagyobb forgalom városában, biztos egzisztenciát biztosítva- 3500 és 3000 forintért eladók.